

Із Варинної біографії

Автор:

Микола Хвильовий

Із Варинної біографії

Микола Хвильовий

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ #1

«Із Варинної біографії» Миколи Хвильового – соціально-психологічна новела, в якій автор порушує тему чистоти любовних стосунків, яка здебільшого знецінена в сучасному для нього світі***. Найвідомішими творами автора є новели «Я (Романтика)», «Кіт у чоботях», «Арабески», «Мати», «Редактор Карк», «Свиня», «Ревізор», «Повість про санаторійну зону», незакінчений роман «Вальдшнепи». Микола Хвильовий (справжнє ім'я Микола Фітільов) – талановитий український письменник, майстер психологічної новели з елементами романтизму та імпресіонізму.

Микола Хвильовий

ІЗ ВАРИНОЇ БІОГРАФІЇ

Народилась Варя на Слобожанщині, в повітовому містечку Богодухові, 1900 року, здається. Мати її, Ярина Федорівна, належала до того класичного типу українських бублешниць, що їх, мабуть, ще ніхто в світі не перекичав. Батько Варин, Трохим Климентович, був, навпаки, тихенький п'яничка (за спеціальність узяв собі – носити жінчині бублики на базар) і, можна сказати, доти не виділявся з кола богодухівських мешканців, аж поки вияснилося, що він, четвертий супруг Ярини Федорівни, зовсім не думає вмирати, як це зробили його три нещасливі попередники, цебто аж поки всі побачили, що він, цілком задовольнивши ненажерливі бажання своєї грудастої й широкозадої дружини, примусив її

завагітніти й народити бистрооку дівчинку.

Перші дитячі роки Варя провела на Монастирській вулиці – на тій вулиці, де, крім бубликів, так багато ще виробляють паляниць та смачних брусиків. Коли Варі було чотири роки, Ярина Федорівна дуже вславилась своїм майстерством: кращої за неї бублешниці уже не було в цілому повіті. Прецінь приблизно біля цього часу вияснилося, що Трохим Клементович, остаточно закріпивши за собою славу неабиякого чоловіки, все-таки не здібний був відбити в Ярини Федорівни охоту до чужих чоловіків і – головне – приохотити її до народження другої дитини.

Таким чином, бистроока Варя залишилась без брата й без сестри.

В Богодухові, крім вулиці Монастирської, є ще й так звані «Соболі». Це той закуток, що з нього колись вийшов і Трохим Клементович і де так багато різних кравців та чоботарів тощо. Саме на Соболях Варя й розважалась, коли їй стукнуло дев'ять років. На Соболі вона ходила до свого дідуся, до батька Трохима Климентовича, відомого богодухівського чинбаря. Там її розважав, звичайно, не запах від кожухів, – «чинбарський квасок» (такого, правда, на Монастирській вулиці не було), її розважало там Мерло – річка, що тече у славетне Ворскло, оспіване поетом Щоголевим.

На Мерлі Варя гралася «у крем'яшки» з соболівськими дівчатами і на Мерлі ж вона пізнавала життя та – головним чином – анатомію від різних Петриків та Ваньків, що дуже добре орієнтувалися в цій науці і незгірше за своїх батьків загинали в «трюхетажних янголят». З річки Варя йшла до дідуся-кожум'яки, і дідусь-кожум'яка, теж-таки тихенький п'яничка, розповідав їй, що Ворскло тече у Дніпро, а Дніпро – у Чорне море, так що коли західно-європейська культура «зачепить Расею», то з Богодухова можна буде допливти до самісінького океану.

Дідусеві казки не дуже зворушували Варю, але вона їх все-таки уважно вислуховувала. Вона знала, що, розповівши казку, дідусь дасть їй копійку, а на копійку Варя купить собі цукерок.

Таким чином, уже змалку Варя зарекомендувала себе і трошки практичною людиною і людиною без зайвих романтичних ухилів. Правда, Варя вмiла і захоплюватись, і горіти, і навіть зробити непродуманий вчинок, вона вмiла і гірко плакати, і голосно реготати, але і сміх, і плач, і захоплення – ніщо не виділяло її з її ж таки сіренького оточення. Варя росла на звичайну собі українську жінку, на

бублешницю тощо, і можна було чекати, що в свій час і в свою чергу вона народить якусь нову бублешницю чи то якогось нового чинбаря.

Кожна людина дивиться на світ очима свого світогляду. Отже, і я інакше не вмію дивитись. Коли на Вариному життєвому шляху були такі, скажімо, роки, як 1905-й, то я їй питаю: як же на неї вплинули вони?

1905 рік на Варю, очевидно, ніяк не міг вплинути, бо їй було тоді тільки п'ять весен. Зате 1914-й, що застав її в городській школі, вже трошки вплинув на неї, і саме в тому сенсі, що вона почала мріяти про невідомого прапорщика з золотими погонями, героя й георґіївського кавалера, а також їй дуже захотілося піти на фронт сестрою милосердя. Особливо її провокували на цей вчинок безусі добровольці і ще особливіш – Петя Покровський, син богодухівського старожила й домовласника. Варя була закохана в Петю, але Петя, колишній гімназист, про це нічого не знав, і от Варі дуже хотілось, щоб він про це узнав, хоч на фронті, куди він поїхав, про її кохання до нього нічого не взнавши.

З мрій про сестру милосердя, звичайно, нічого не вийшло.

– Ти мені гляди, Варко, – сказала колись широкозада бублешниця, побачивши Варю за ілюстраціями «Огонька». – Гляди мені, щоб ці журнали не призвели тебе до мечтанія.

– Ви, мамо, вічно натякаєте на щось, – кинула незадоволено Варя. – Як самі були молоді, то тільки й знали, що до хлопців... Одчепіться від мене!

– До хлопців, кажеш? – здивовано промовила бублешниця. – Ну й падлюка ж ти, Варко!.. Ну й виродок! Ач, куди вже закидає: до хлопців! Гляди мені, щоб за ці твої ранні слова не вибила я тебе цією ось кочергою.

– Ти, того... не дуже, – вставив своє слово і Трохим Климентович – персона з малоросійської комедії. – Щоб, значить, як мати каже...

На цьому розмову й було скінчено. Ярина Федорівна взяла собі в голову, що Варя не така вже маленька дівчина, як це їй здавалося. Ярина Федорівна подумала, що Варя пішла саме в неї, а не в батька (бублешниці теж з 14 років закортіло до хлопців), а Варя подумала, що їй і справді не варто на фронт іти, коли прапорщик може й сам у Богодухів приїхати. Словом, Варя не сперечалася.

Але коли Варя чотирнадцяти років тільки мріяла про вищеназваних прапорщиків з золотими погонями, то сімнадцяти вона вже ходила з ними по алеях богодухівського скверу – того скверу, що його місцеві баришні називали чомусь «шквирею». Гуляти, до речі, було страшенно весело: по-перше, тоді якраз трапилась революція і були різні веселі гулянки, по-друге, Ярина Федорівна вже прямо порадила Варі, щоб вона не дуже гавила і, коли підвернеться порядна людина, поспішила «закрутити любов». От що сказала Ярина Федорівна в 1917-му.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tellnovel.com/hvil-oviy_mikola/z-varino-b-ograf

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)